

Man gik derefter til:

Første behandling af Forslag til lov om en mindededag for Danmarks befrielse i året 1945.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2935; fremsættelsen findes i tidenden sp. 33).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Frode Jakobsen: Det foreliggende lovforslag er jo helt igennem identisk med det, der blev forelagt, men ikke vedtaget i sidste rigsdagssamling. Der foreligger da heller ikke nogen grund for mig eller mit parti til at ændre den stilling, vi dengang indtog, og jeg vil derfor ikke spille det høje tings kostbare tid, men kan i eet og alt henholde mig til, hvad jeg ved den lejlighed udtalte.

Efter den skæbne, forslaget led i foråret, er der ingen tvivl om, at der også nu vil blive grund til nærmere drøftelse i et udvalg, men jeg håber inderligt, at det derigennem må lykkes at nå frem til fuld enighed. En sådan enighed vil — i hvert fald i den første tid — være en forudsætning for, at dagen kan blive det, som er vor mening med den. Jeg kan tilføje, at jeg personlig vil føle det beskæmmende, om det danske folk efter sin befrielse fra det frygtelige åndelige og fysiske tryk, vi har oplevet, ikke kan enes om, hvordan vi skal fejre den frihed, vi allesammen bekender os til.

Jeg kan med disse ord give forslaget mit partis fulde tilslutning.

Erik Eriksen: Det er rigtigt, som den ærede socialdemokratiske ordfører sagde, at der ikke i sidste rigsdagssamling opnåedes enighed om det her foreliggende forslag. Vi fra vor side kunne ikke tænke os at gå med til flere fridage med løn, hvorfor vi mente — eftersom det drejede sig om, at denne dag skulle højtideligholdes, hvad vi i og for sig var enige i —, at man da burde gøre den 5. maj til en helligdag.

Heller ikke jeg skal trætte tinget med flere bemærkninger; jeg kan ligesom den foregående ærede ordfører henholde mig til mine udtalelser, da vi i sidste samling behandlede forslaget.

Boeck-Hansen: Fra konservativ side ser vi med glæde dette forslag genoptaget. Vi ser meget gerne, at man gennemfører en fridag, en halv helligdag bliver det altså til, om formiddagen en taksigelsesdag og om eftermiddagen en mindefestdag, om man vil kalde det så. Det ser vi med stor glæde. Vi er også tilfredse med, at man kan sætte loven i kraft på Færøerne ved kongelig anordning.

Vi er enige med det ærede medlem hr. Frode Jakobsen i, at denne sag burde kunne gennemføres uden tvist eller strid, og derfor er det i og for sig en skuffelse for os, at regeringen påny har kastet et tvistens æble ind i denne sag. Det har den jo nemlig gjort med § 2, idet den her vil gennemføre en ganske ny fremgangsmåde. Mig bekendt har en dansk regering aldrig før blandet sig ind i private lønforhold, undtagen hvor der har været tale om en konflikt, ikke når lønforholdene har ligget fuldkommen roligt; men det har man altså gjort her, hvor der dog ellers var en lejlighed til at optræde i enighed. Man har oven i købet gjort det på en måde, som man vidste ville volde vanskeligheder, eftersom det ved de sidste overenskomstforhandlinger udtrykkelig blev understreget fra den ene side, at man ikke var stemt for at betale lønninger på de såkaldte skæve helligdage.

Det er meget kedeligt, at den højtærede minister på denne måde har ønsket at forhøje lønningerne for de timelønnede fra $\frac{1}{3}$ og helt op til $3\frac{1}{3}$ pct.; det kan ikke andet end volde vanskeligheder. Når man siger, at de pågældende mister noget, er dette jo også en forkert udtryksform, for hvis store bededag ikke mere bliver en selvstændig fridag, så mistes der ikke nogen del af årsindtægten, for hvad der mistes den ene dag, tjenes jo ind den anden dag. Og hvis store bededag bliver bibeholdt — hvad den vel sagtens ikke gør, eftersom den ikke står i den nye kalender — ja, så bliver det et tab ikke alene for arbejderne, men sandelig også for arbejdsgiverne, at der ikke må arbejdes de dage. Man glemmer, at arbejderne og arbejdsgiverne er i samme båd, og det skulle de have lov til at være, ikke mindst ved en sådan lejlighed. Jeg kan forøvrigt ikke forstå, at de eneste i hele Danmarks land, der skulle have deres årsindtægt forøget, skulle være de timelønnede; jeg tror, det bliver vanskeligt at komme til enighed om dette spørgsmål. Det var jo prins Paris, der i sin tid traf en afgørelse med hensyn til et sådant tvistens æble — jeg ved ikke, om man tør håbe, at den højtærede minister vil optræde som prins Paris i denne sag. Imidlertid, vi kan jo forsøge; vi vil ihvertfald gerne prøve på gennem en udvalgsbehandling at nå til enighed, for vi har den allerbedste vilje til, at denne mindededag kan blive fejret af alle Danske med den mest uskrømte glæde.

Svend Jørgensen: Det radikale venstre er fortsat af den opfattelse, hvad jeg også på mit partis vegne gav udtryk for ved be-